

Maryša a léčivé droždí

I. Dějství

Vávra a Lízal vyšli ze sklípku a konečně se jim povedlo nezakopnout o ty křivý schody. Vávra se obrátí na Lízala a začne si stěžovat.

Vávra: Ti malý smrádi mi zlómili nohu u stólu a nechó to spravat.

Lízal (pokládá hanáckou): Filipíny, Filipíny... Já vijem, co dělát, pólož to na záda, tu hnátu tému zavaž, polij hanáckó a krm tómu to droždě a za pár dnů, ti bude zas stát'.

Vávrovi se rozzáří radostí oči a na poděkování Lízalovi poplácá stehno.

Lízal (na Vávru se najednou vážně zahledí a začne): Kedyž máme ten tvój raněné stól z césty, chcu s tebó dokonzervovat, o tom tvém mlénu. Myslím, že jsom víc než štědry, když ti nabízám dvěšťe páďo, páč víc už někdo nedá.

Vávra (pokrčí obočí): Já ti nevijem Líz-..

Lízal (mu skočí do řeči): Já už vijem, jak na těba, ty dobytku jéden! Dám ti ještě míň pénez, ale přihodím ti k tomu tu tlustou krávu, co mám dóma.

Vávra (zašklebí se a opáčí): Tvojo ženu!? Tak tu fakt nechcu!

Lízal (protočí oči a praví): Nie! Já myslél tu tlustó krávu, co mám dóma.

Vávra (zašklebí se): Maryšu, jo? Tak tu bych bral.

Lízal (připravuje k tomu, aby si plácl obličej, ale zastaví se): I když té bych sa též rád' zbávil. Žere mi všecku móju réžu... beraš?

Vávra (zamyslí se): Běru!

II. Dějství

Lízal a Vávra se po dohodě rozloučí a rozejdou se. Tentýž den, ale později zahlédne Lízal Francka u Mlýnu, jak objímá Maryšu kolem nohou a se slzama v očích prosí.

Francek: Máryšó něch mňa za něm! Něch mňa za mó láskó!

Maryša (s pokrčenýma rukama přes prsa odmlouvá): A něněchám! Máme se brať a ty nám to budeš takhle kazit!

Francek (má nakrajíčku): Máryško zlatá, prosím, prosím, gatě nosím. Dyť edu na vojnu na dva róky, smiluj sa, sluněčko jasné!

Lízal (rozsprintuje se k mlýnu a huhlá si): Těň úchyl mňa che sebrať Maryšu? No to ředa nie!

Doběhne tam, kopne Francka a ten se začne kutálet z kopce a cestou, jak nabírá rychlost, srazí dva haranty od Vávry.

Francek (cestou dolů): Aaa! Stařec jeden bláznivá! Co to do tebe vjelo, stařešino?!

Jeho křik se každou sekundou vzdaloval.

Lízal (pokračuje): Ten hárant jeden Francóvská, aby mňa bral kšefty!

Maryša (otočí se k mlýnu): Vávro, vylez úž!

Vávra (vyleze bílý jako sníh, kucne): Spadl som do bedny s mókó.

Maryša (vezme ho za ruku): Tak a vypadá to, že si béru já těba!

Jak to dořekne, začne ho táhnout ke kostelu, a proto že se Vávra tolik našňupal mouky, povolily mu nohy a doslova ho odtáhla.

III. Dějství

Francek se vrátil z vojny, protože po tom, co postřelil vedoucího, ho pustili a nad pomerančovým džusem věší hlavu, jak miloval Vávru, který je teď vdaný za Maryšu. Maryša vejde do hospody a jde pro maso.

Maryša (dojde k Hospodský): Kílo mása prosím.

Vypadá strašně horizontálně. Jako nabobtnané těsto na bábovku.

Francek (Otočí se na ni a málem mu vylezou oči z důlků. Dojde k ní a měkce promluví.) Maryško, už mňa nepoznáváš? Nébo ti ten tuk zakryl i voči?

Maryša (otočí se na něj, jen tak letmo): Nech si ty kécy. Co ty tády?

Francek: No čo by já. Vrátil sem sa z vojny. Jampak se má moje zlato?

Francek natáhne ruku k Maryši, která rychle zeraguje a odtáhne se. Začne ho ignorovat.

Hospodská (dojde s masem): Jen áby to stačiló, paňmámo.

Maryša hned potom, co zaplatí, odejde bez jediného slova. Francek vzdychl, dopil džus a také odešel.

Do hospody vešel posel od soudu.

Posel: Je tu pan Olízal? (koukne se po papíru a opraví se) Uh, pardón, Pan Lízal?

Lízal (otráveně zvedne hlavu od své hanácké): To som já, co chceš, kémo?

Posel (dojde blíže k Lízalovi): Toto je vod sódu. (Podá Lízalovi papír a odejde k Hospodský, aby si objednal)

Lízal se podívá na ten papír co dostal a chvílku doumá, než si uvědomí, o co kráčí.

Lízal (naštvaně): Jak jakóže me teň dobytek chce žalovať, protóže chce ještě tu tlustó krávu, co jsem mu slíbil? To mu jedna néstačí?

Do hospody vejde Vávra a posadí se dál ode všech.

Vávra: Víno chcu!

Hospodská: Mléko dóstaneš! Smrade.

Lízal si stále naštvaně projíždí papírovou žalobu, co má na papíře.

Lízal (už to nevydrží, papír zmačká, sní a rozkřikne se po Vávrovi): To ty! Ty dobytku jeden tlustá, přeplesatělá, já ti dám, si ze mě dělat papírožrouta! Jasně jsme se domluvili na jedný tlustý krávé NE DVOU!! Jsem si myslel, že ty aspoň se vo Maryšu dobře postaráš, aby furt nežrala rejži jen mně! Ale ne! Pánovi je to málo!

Francek vešel do hospody. Opitý z džusu kouká a kouká, až spatří Vávru.

Francek: TY! TY!

Rozkřikne se Francek a začne kulhat k němu. Vávra s hrůzou na jeho obličej popadne židli na potřebnou obranu, když mu Francek padne do náruče.

Francek: VÁÁÁÁVROOO!! KONEČNĚ SEM ŤA NAŠOL!

Vávra pustí překvapením židli a ta spadne na Lízala, který z toho Francova vřeštění omdlel.

Francek: To já jsem tě vždy miloval, to ode mě byly ty dopisy, né od té Maryši! To já sem ťa vždy stalkoval, už od PĚTI!! A když jsem mňol odejít na tu vojnu, tak sem se ti chcel svěřit s mímý pocity k tobě, ale Maryša mě nenechala k tobě, a potom, co sem ti zrakvil ty děcka a slyšel, jak tě Maryša táhla ke kostelu... Slíbil som si, že i v tvém manželství, tě budu hledat! A KONEČNĚ SAM ŤA NAŠOL!!

Lízal, co se po pádu židle na něj probral a uslíšel Franckovo ožralé chrochtání, uvědomil si, že dva roky zpět Francek nechtěl za Maryšou, ale za Vávrou. Vstal a otřepal si mlčky kalhoty. V tu chvíly se Francek postaví, otočí se a ukáže na Lízala prstem.

Francek: A tě! TĚ SI MI ZOBRAŁ MÉHO FILÍPKA!!

Lízal (v životě neslyšel nic více šokujícího): Já myslel, že mi deš ukrást moju dceru!

Francek v jeho opilosti začne jemně bušit do Lízala, ten se ho lekne a v obraně do něj šťouchne. Protože byl Francek tak opilý, spadne dozadu a vykutálí se ze dveří hospody. Vávra, celý zčervenalý, se za ním ohlídne v šoku. Stále nic neříká, akorát si vezme svůj půllitr mléka a vypije to jako panáka.

IV. Dějství

Vávra se vrací z hospody a uvidí jak od mlýna někdo odchází. Poznává, že je to Francek a přidá do kroku. Francek běží za ním a zastaví se skoro až tváří v tvář.

Francek (dojatě): Ach Vávro... Filípku můj... Uteč se mnó do Brna... Mám ťam prácu pro nás oba... Můžeme konečně žít spolu.

Vávra: Francku, víš, že to není správně... Mám doma 20ti letou ženskou, co váží víc než můj dobytek a ani neumí udělat jídlo.

Francek: Přesně proto by sme spolu měli utéct! Nebo tě zalehne v posteli!

Oba se odmlčí. To ticho je nepříjemné. Francek pak ticho přeruší.

Francek: Pokud nedóndeš, příndu si já pro ťeba i za bílého dne! Budu na tebe čekat do půlnoci. Do zítřejší půlnoci.

Vávra poté dorazí domů, sundá si kalhoty a dá je na věšák.

Vávra (zavolá na Maryšu): Maryšo, kuchtíš žrádla?

Maryša (zavolá zpět): Nekuchtím!

Vávra (zašklebí se): Proč, pro lásky Radegastovi?

Maryša: Proč asi? Včela vlétěla oknem a maso vodnesla!

Vávra rozzuřeně vběhne do pokoje, bere mušketu a běží ke dveřím.

Maryša: Co to děláš?

Vávra (naštvaně): Viděl som venku psa!

Maryša (chytla Vávru za ruku): Jéžíšku na křížku! To jen preto, že som neukuchtila? Filipe, Fildo můj! Nedělěj hlóposti! Já za tu včelu nemóžu!

Vávra (odtáhne se od Maryši a znovu vyrazí): Co to děláš ženská? Jen du pro véčeři!

Vávra vyběhne ze dveří, stále bez kalhot a je slyšet hlasité bum. Maryša vykookne ze dveří a uvidí Vávru černého jak kominíka s mušketou vejpůl a psa jak

se postavil na všechny čtyři, párkrát zaštěkal, což znělo podezřele moc jak výsměch, a odběhl pryč.

Vávra: Maryšo podé mi další mušketu! To už je čtvrtá tenhle tejden!

V. Dějství

Ráno, Maryša už stála u kamen a od něčeho si olizovala ruce. Vešel Vávra, a sedl si k jídelnímu stolu. Ani jeden nic neřekli. Chvíli takhle jen byli v tichosti, přerušenu Maryšíným mlaskáním.

Vávra (otočí se na Maryšu): Tak kde je sňédaně? Nébo si ji zas séžrala?

Maryša (protočí panenka a podá Vávrovi zbytek kaše co nestihla sníst): Na a némel.

Vávra také zakrouťí očima a vezme lžici, kterou do kaše zakrojí. Lžička mu v kaši zůstala, ale místo ničeho, držel v ruce lžici i s miskou kaše.

Vávra (udiveně): A to co má bét? Chceš z teho postavit další mlén?

Maryša (užklíbne se): Říkám, zavři pysk a žér!

Vávra (oddychne si): Víš co, udělej mi káfe. Půjdu.

Maryša: A kam jako bys chtěl jít?

Vávra: A co ti je do tóho? Udělej ma káfe.

Maryša se odhrne, aby mohla Vávrovi připravit to kafe.

Maryša (sama pro sebe): Ti dám, já vím moc dobře kam ty půjdeš.

Maryša se natáhla pro jed, který měla schovaný mezi ostatníma práškama a přidala ho do kafe. Kafe pak podala Vávrovi.

Vávra (kafe si vezme a napije se): Maryšo! (kašle) cos do toho sakra dala (víc kašlání) NEHTY?!

Maryša: Jaký nehty? Co méleš? Dopij to a táhni téda!

Vávra (s bolestí dopije zbytek kávy): Fuj chnůs!

Maryša našťvaně pokrčí nos a sleduje jak Vávra odejde. Po chvíli je z venku slyšet křik a pak povyk blížící se skupinky lidí. Najednou do světnice koukne žena.

Žena (vyděšeně): Paňmámo! Vávrová! Pantáta to nevydržol!

Žena pak opět odešla a do dveří vešel Vávra, držící své pozadí, a hnědá čára za nim. Maryša si uvědomila, že mu místo jedu dala projímadlo a ne malou dávku.

Vávra (neschopen se vzpamatovat): To nebyly néhty!

Vávra pochodoval po své světnici a minul sklad se svým droždím. Když si to uvědomil, doběhl za Maryšou a zaječel.

Vávra: Maryšo! Kde je mé droždí?! Tys ho séžrala?!

Maryša (s chladným pohledem): Ano.

Vávra zalapá po dechu a švihne s sebou o zem. Když hlouček lidí slyšel zevnitř takovou ránu, hned se rozeběhli dovnitř, ta žena přiběhla a vzala Maryšu za ramena a jemně s ní zatřásla.

Žena: Holčino jedna! Tys ho otrávila?

Maryša (pohlédne do dálky s vážným pohledem, jako the Rock v Jumanji): Droždí sem mu séžrala.